

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 19/280-1

Vår ref.: 19/01630-2

Dato: 11. mars 2019

Innspill - utredning av insentiver for kommersialisering av forskningsresultater i UH-sektoren

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev av 29. januar i anledning utredning av insentiver for kommersialisering av forskningsresultater i UH-sektoren, Menon-publikasjon nr. 9/2018.

Dette innspillet er utarbeidet i samarbeid med Validé AS, som er universitetets TTO.

Endringer i kravene til TTO-virksomhet

I løpet av det siste tiåret har universiteter, sykehus og forskningsinstitutter begynt å kreve betydelig mer av TTO virksomhet. Forskere, spesielt den unge generasjonen, ønsker å sitte i førersetet innen entreprenørskap og innovasjon. Studenter etterspør muligheter til å lære om, praktisere og være en del av virksomheter og innovasjonsprosjekter. Den moderne TTO-virksomheten omfatter derfor flere funksjoner enn den tradisjonelt var tiltenkt. Det er ikke uvanlig at et innovasjonsprosjekt går gjennom hele verdikjeden, fra identifisering til lisensiering, oppstart, akseleratorprogram og investering.

Drift av TTO-virksomhet i dag krever et velfungerende innovasjonsøkosystem med synkronisert virksomhet innen teknologioverføring, inkubator og akselerator for oppstartsbedrifter og investeringer. Vi er stolte av å ha bygget et meget effektivt system i Validé som muliggjør en slik moderne teknologioverføring i Rogaland.

Validé som positiv driver i et innovasjonsøkosystem

Validé er det vi vil kalle et innovasjonsselskap. De viktigste ansvarsområdene er teknologioverføring (TTO), inkubatorvirksomhet, PreSåkm-fond og investering, akseleratorprogram for oppstartsbedrifter, samt utvikling av klynger og nettverk.

Validé mottar og evaluerer over 500 ideer per år og tar videre over 70 prosjekt/selskaper inn i utviklingsprogram. Validé har hittil bidratt med egenkapital i mer enn 100 selskaper som i dag representerer 1,5 milliarder i investeringsverdi. Gjennom Validés virksomhet har TTOen tilgang til bedrifter, myndigheter og forskningsinstitutter og et stort antall tjenesteleverandører og finansielle instrumenter og virkemidler. Tanken bak denne strukturen er å kunne håndtere prospekter fra idefasen til kommersialisering. Validés FoU- og innovasjonsporfølje henter ideer fra 1.900 forskere og over 14.500 studenter i syv forskningsinstitutter. Forskningsinstituttene disponerer over 1,2 milliarder kroner i forskningskroner med en årlig økning på 250 millioner kroner fra industri.

Overordnet angående incentiver

UiS og Validé anser følgende som viktige momenter i videreutviklingen av incentivordninger:

- Kommersialisering av forskning blir meritterende i forbindelse med ansettelse og opprykk.
- Incentivordningene må bidra til å videreutvikle et regionalt innovasjonsøkosystem.

Kommentarer til de syv forslagene i rapporten

Forslag 1: Større andel av inntekter fra IPR kanaliseres til forskerne

UiS og Validé mener at dette er et godt forslag såfremt det ikke går utover den andelen som pr. i dag tilfaller TTO, da disse inntektene er helt sentrale for å opprettholde aktivitetsnivået og for å kunne videreutvikle TTO-tjenestene.

Forslag 2: Større andel av inntekter fra IPR kanaliseres til institutt

UiS og Validé er innforstått med at midler i større omfang går tilbake til institutt/fagmiljøet hvor opphav til ideen lå. Dette har UiS alt innført til en viss grad.

Forslag 3: Etablere fleksibel avtale for bruk av IPR i spinout-selskaper

TTO overfører IPR til oppstartsselskap gjennom lisenser og gir støtte i hele utviklingsprosessen så fleksibelt som mulig. Det er en felles interesse at selskapene er i stand til å tiltrekke seg riktig kapital og kompetanse for å lykkes globalt. Vi mener således at det allerede praktiseres fleksible avtaler i denne sammenheng.

Forslag 4: Begrensninger mht. TTOenes eierandel i spinout-selskaper

Forslag 3 og 4 vedrører begge hvordan man setter opp og driver et spinout-selskap. UiS og Validé vurderer det som en feil tilnærming å begrense enten eierskapsnivå eller rollen til idéhaver/gründer. De finnes ikke én felles modell for kommersiell innretning av spinout-selskap. I enkelte tilfeller er det sentralt at TTO tar en stor eierandel i oppstartsfasen, for senere å la seg utvanne. Tilsvarende vil en idéhaver ikke alltid være den beste til å starte eller lede et selskap. Forslag 3 bør tilpasses og forslag 4 bør forkastes, alternativt bør forutsetningene dette baseres på utbroderes.

Forslag 5: Inkludere kommersialiseringsmål som BOA-indikator

UiS og Validé støtter forslaget.

Forslag 6: Innføre sentrale regler for kommersialiseringspermisjon

UiS og Validé anbefaler forslaget. Universitetene har allerede et system på plass der forskerne kan bruke opptil et år som sabbats-/besøksforsker. Det ville være hensiktsmessig å tillate at forskerne på samme måte kan ta lønnet permisjon i forbindelse med kommersialisering.

Forslag 7: Bedre universitetenes målstyring av TTOene

UiS og Validé støtter at det settes konkrete styringsmål fra KD til universitetene men vi mener ikke at det bør være noen inntektsmål. Et spinout-selskap kan jo ikke budsjettere exit, og det kan derfor virke overraskende at slike mål foreslås.

UiS sin TTO er definert som et strategisk selskap, som UiS for tiden har et mindre eierandel i. Dermed følger vi forslaget med at vi kjøper tjenester fra vår TTO på lik linje med flere andre forskningsaktører i regionen.

Med hilsen

Ole Ringdal
universitetsdirektør

Troels Jacobsen
forsknings- og innovasjonsdirektør

Saksbehandler: Michael Brune, tlf.: +47 51 83 30 55

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til Validé AS